

DoxyPEP

Bilgi notu

Editörler:
Gus Cairns
Robert Hejzák

Bu girişim bağımsız olarak geliştirilmiş ve Avrupa AIDS Tedavi Grubu (EATG) tarafından finanse edilmiştir.
© 2025. Materyaller [CC BY-NC-SA4.0](#) altında açık lisanslıdır.

DoxyPEP (Doxycycline post-exposure prophylaxis), bazı bakteriyel cinsel yolla bulaşan enfeksiyonları (CYBE) önlemek için cinsel ilişkinden sonra antibiyotik doksisisiklin almayı içerir.

Doksisisiklin, nispeten ucuz olması, diğer ilaçlarla önemli ölçüde etkileşime girmemesi ve nispeten az yan etkisi olması nedeniyle alınması gereken doğru antibiyotiktir. Halihazırda Lyme hastalığı, akne ve sıtmaya karşı önleyici ilaç olarak kullanılmaktadır.

Araştırmalar, bu yöntemin klamidya ve sifiliz enfeksiyonlarının %70-90'ını önlediğini göstermektedir. Belsoğukluğuna karşı etkinliği ise çok daha değişken olup, %0 ile %60 arasında değişmektedir.

DoxyPEP'i nasıl kullanmalıyım?

DoxyPEP fikri kısmen etkilenen topluluğun üyeleri tarafından başlatılmıştır. 2019 ile 2024 yılları arasında Birleşik Krallık, Belçika, Hollanda ve Avustralya'da CYBH hizmetlerini kullanan eşcinsel erkekler arasında yapılan anketlerde, yanıt verenlerin %8 ila %10'unun antibiyotikleri CYBH PEP olarak kullandığı ortaya çıkmıştır. Ancak, 2024 yazında İspanya'da yapılan bir topluluk anketi, HIV PrEP kullanan 150 eşcinsel erkeğin %55'inin DoxyPEP de kullandığını ortaya koydu.

DoxyPEP almak için, genellikle iki adet 100 mg'lık kapsül şeklinde 200 mg'lık bir doz almanız gerekir. DoxyPrEP olarak, yani günlük doz olarak da alınabilir. Bu, her gün tek bir 100 mg kapsül almak anlamına gelir, ancak ilk gün iki kapsül alınması tavsiye edilir. DoxyPrEP ile ilgili üç çalışmada, DoxyPEP kadar etkili olduğu görülmüştür, ancak bunlar küçük çaplı çalışmalardır.

DoxyPEP'i tercihen cinsel ilişkinden sonraki 24 saat içinde, CYBE için "ertesi gün hapı" olarak almalısınız. Ancak, cinsel ilişkinden sonraki 72 saate kadar etkili olabilir. Bu, aktif bir hafta sonu geçirip cuma, cumartesi ve pazar günleri cinsel ilişkiye girdiyerseniz, doksisisiklini her gün almak zorunda olmadığınızı anlamına gelir: dozunuzu pazar akşamı veya pazartesi sabahı alabilirsiniz. Bu, ilacı kendiniz ödüyorsanız paradan tasarruf etmenizi sağlar.

İşe yarıyor mu?

DoxyPEP ile ilgili dört randomize çalışma yapılmış olup, bu çalışmalara ortalama 430 kişi katılmıştır. DoxyPrEP ile ilgili ise ortalama 41 kişinin katıldığı üç küçük çalışma yapılmıştır.

Etkinliği gösterilemeyen Afrika'da kadınlar üzerinde yapılan çalışma da dahil olmak üzere, bu yedi çalışmanın ortalamasına göre, doksisisiklin, aksi takdirde meydana gelecek olan klamidya ve sifiliz enfeksiyonlarının %76'sını önlemiştir.

Belsoğukluğuna karşı etkinlik ortalama %35 idi, ancak sıfır ile %68 arasında değişen çok daha değişken bir orandı.

San Francisco ve Milano'da, cinsel sağlık kliniklerine başvuran toplam 3835 kişi üzerinde DoxyPEP'in etkisine ilişkin iki randomize olmayan çalışma yapılmıştır. Bu çalışmalarda DoxyPEP kullanıcılarında sifiliz vakaları %79, klamidya vakaları ise %73 azalmıştır. Belsoğukluğuna karşı etkinlik iki şehir arasında büyük farklılık göstermiş, San Francisco'da önemli bir azalma görülmezken Milano'da %74 azalma kaydedilmiştir. Bu durum kısmen deneysel bir belsoğukluğu aşısı nedeniyle olmuştur, ancak doksisisiklinin etkisiyle azalma yaklaşık %50 olarak görülmüştür.

Peki ya cis-kadınlarda?

Doksisiklin CYBE profilaksisinin cis-kadınlarda etkinliğini gösteren tek çalışma, Japonya'daki seks işçileri arasında yapılan DoxyPrEP çalışmasıdır. Afrika'daki kadınlarda yapılan bir DoxyPEP çalışması, bu tedavinin işe yaramadığını ortaya koymuştur, ancak bu muhtemelen düşük uyumdan kaynaklanmaktadır.

Bu nedenle, şu anda DoxyPEP'in cisgender kadınlarda etkili olduğuna dair bir kanıtımız yoktur. Etkili olmayacağını düşünmek için bir neden yoktur, ancak bunu kanıtlamak için araştırmalara ihtiyaç vardır.

Güvenli mi?

Doksisiklin güvenli olmasına rağmen, yan etkileri olabilir, en yaygın olanları mide bulantısı veya mide rahatsızlığıdır. Bunu önlemek için, bol su ve belki biraz yiyeceklerle birlikte alın. Ancak antasitler, süt veya diğer süt ürünleri ile birlikte veya bunlardan iki saat içinde almayınız, çünkü bunlar emilimi engelleyebilir.

Doksisiklin cildinizin güneşe karşı hassasiyetini artırabilir, bu nedenle güneşli bir yerdeyseniz güneş kremi sürün ve mümkün olduğunca gölgede oturun.

Doksisiklinin uzun süreli kullanımı, özellikle aralıklı kullanımının yan etkileri kötüleştirdiğine dair çok az kanıt vardır. Doksisiklin tedavi amaçlı (örneğin cilt hastalığı için) veya günlük önleyici hap olarak (örneğin sıtma için) alındığında genellikle dört haftalık bir günlük tedavi süresi reçete edilir.

CYBE PEP için başka antibiyotikler kullanmayın. Amoksisilin gibi bazıları daha az güvenlidir, çünkü insanların %10'u buna alerjiktir. Diğerleri hala Belsoğukluğuna tedavi için kullanılmaktadır ve bunları almak, çoklu ilaca dirençli Belsoğukluğuna sorununu artırabilir.

Peki ya direnç?

Klamidya ve sifilise neden olan bakteriler neredeyse hiçbir zaman doksisikline direnç geliştirmezler.

Belsoğukluğuna neden olan bakteri ise kolayca antibiyotiklere direnç geliştirir ve

1940'lardan beri birkaç farklı sınıfa direnç geliştirmiştir. Doksisiklinin ait olduğu tetrasiklin sınıfına karşı gonore direncinin ilk vakası 1962 yılında görülmüştür.

Tüm gonore vakaları dirençli değildir ve farklı çalışmalarda DoxyPEP/PrEP'in gonoreye karşı etkinliğindeki farklılıklar muhtemelen dirençteki yerel farklılıklardan kaynaklanmaktadır. Avrupa'da yapılan bir araştırma, tetrasiklinlere dirençli belsoğukluğu vakalarının oranının bir ülkede %12, başka bir ülkede ise %90 arasında değiştiğini göstermiştir.

Doksisiklin PEP/PrEP almanın, standart tedaviye dirençli belsoğukluğu vakalarının oranında doğrudan bir artışa yol açması olası değildir. Bunun nedeni, doksisikline karşı zaten o kadar fazla direnç oluşmuş olmasıdır ki, 1990'ların başında belsoğukluğunun tedavisinde kullanılmaktan vazgeçilmiştir. Günümüzde belsoğukluğu tedavisinde seftriakson, siprofloksasin veya azitromisin gibi farklı ailelerden antibiyotikler kullanılmaktadır ve bu nedenle bu antibiyotiklerin CYBE'leri önlemek için kullanılmaması çok önemlidir.

Bununla birlikte, DoxyPEP'in yaygın kullanımı, ilaca dirençli gonore vakalarının artmasına ve önleme etkinliğinin sürekli düşmesine yol açması muhtemeldir. En büyük iki randomize kontrollü çalışmada, DoxyPEP alanların neredeyse üç katı kadar kişi, almayanlara göre tetrasikline dirençli gonoreye yakalanmıştır.

Belsoğukluğuna karşı bir aşı geliştirilmektedir. Belsoğukluğuna benzer bir bakteriye karşı etkili olan menenjit B aşısı ile yapılan çalışmalar, %22 ile %46 arasında değişen bir etkinlik göstermiştir. Belsoğukluğuna karşı özel olarak tasarlanmış bir aşı şu anda deneme aşamasındadır ve sonuçların 2025 yılının Mayıs ayında açıklanması beklenmektedir.

Bakteriyel CYBE'ler hakkında daha fazla bilgi

Belsoğukluğu, klamidya ve sifiliz en yaygın üç bakteriyel cinsel yolla bulaşan enfeksiyondur. Bunlar son derece yaygındır ve belsoğukluğu ve sifilizin görülme sıklığı Avrupa'da hala artmaktadır.

Belsoğukluğu ve klamidya enfeksiyonlarının %70 ila %80'inde hiçbir belirti görülmez.

Varsa, bunlar erkeklerde üretra, rektum veya (nadiren) boğazda ve kadınlarda rahim ağzında iltihaplanma ve sıklıkla akıntıya neden olur. Üretral gonore genellikle bazı semptomlara neden olur. Klamidya'nın belirli bir türü, özellikle eşcinsel erkeklerde daha akut ve ağrılı bir enfeksiyon olan Lenfoganüloma venereum (LGV) neden olabilir, ancak bu da her zaman semptomatik değildir.

Vücudun doğal bağışıklık tepkileri genellikle klamidya ve belsoğukluğunun **kendiliğinden iyileşmesine** yol açar; belsoğukluğunda ortalama 10 hafta, klamidya'da ise 13 hafta içinde. Ancak, **bazı enfeksiyonların neden iyileştiği, bazılarının ise iyileşmediği tam olarak bilinmemektedir.**

Tedavi edilmezse, **klamidya pelvik inflamatuvar hastalığa** neden olabilir ve bu da kadınların %10-20'sinde **kısırlığa** yol açabilir. Erkeklerde **belsoğukluğu** bazen **skrotum ve testislerde iltihaplanmaya** neden olabilir. Nadiren, vakaların %1-2'sinde **artrit veya kalp kapak hastalığına** yol açabilir.

Sifiliz, çok çeşitli **sistemik sorunlara** neden olma özelliği ile bilinir, ancak yavaş ilerler ve genellikle ciddi hale gelmeden tedavi edilir. Ancak, **hiçbir zaman kendiliğinden iyileşmez** ve döküntü gibi erken belirtiler bazen gözden kaçabilir. Erken sifiliz, **menenjit** gibi ciddi belirtilere neden olabilir. Bir ABD çalışmasında, sifilizli HIV pozitif eşcinsel erkeklerin %2,1'inde ve HIV negatif erkeklerin %0,6'sında bu durum görülmüştür.

Bu nedenle, tüm bu cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar mümkünse önlenmelidir.

HIV, hepatit B ve C, herpes, Mpox ve HPV (genital siğiller) gibi diğer yaygın cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar virüslerden kaynaklanır ve **doksisisiklin veya diğer antibiyotiklerle önlenemez**, ancak **HIV, cinsel ilişkiden önce (PrEP) veya sonra (PEP) antiviral ilaçlar** alınarak önenebilir.

Kılavuzlar ve kullanılabilirlik

Klinik çalışmalar, DoxyPEP'in bakteriyel cinsel yolla bulaşan enfeksiyonları, özellikle sifiliz ve klamidya önlemede etkinliğini kesin olarak ortaya koymuş olsa da, **antimikrobiyal direncin artma riskiyle ilgili endişeler** nedeniyle, halk sağlığı uzmanları arasında bu ilacın **yaygın kullanımı konusunda küresel bir fikir birliği bulunmamaktadır.**

ABD'de Hastalık Kontrol Merkezi (CDC), **DoxyPEP'in "eşcinsel, biseksüel ve erkeklerle cinsel ilişkiye giren diğer erkekler ile geçtiğimiz yıl içinde en az bir kez Belsoğukluğu, klamidya veya sifiliz geçirmiş transseksüel kadınlar için değerlendirilmesi gerektiğini"** belirten tavsiyelerini yayınladı.

Diğer ülkeler daha temkinli davranıyor.

Avustralya'da ASHM, DoxyPEP'in "son altı ila 12 ay içinde sifiliz teşhisi konmuş veya aynı dönemde sifiliz dışında iki veya daha fazla cinsel yolla bulaşan enfeksiyon geçiren eşcinsel ve biseksüel erkeklere önerilmesi gerektiğini" belirtmektedir.

Şu ana kadar, Avrupa'daki ulusal dernekler büyük ölçüde resmi önerilerde bulunmaktan kaçınmış ve DoxyPEP'in kullanımını vaka bazında yüksek riskli bireylerle sınırlandırmıştır.

Şu anda DoxyPrEP'i öneren hiçbir kılavuz bulunmamaktadır, çünkü bu konuda sadece küçük çaplı çalışmalar yapılmıştır. Etkisiz olacağı düşünmek için bir neden olmasa da, daha iyi kanıtlara ihtiyacımız var.

Bu, şu anda cinsel yolla bulaşan enfeksiyonların önlenmesi için doksisisiklinin yerel cinsel sağlık kliniğiniz veya doktorunuz tarafından **ücretsiz olarak** veya Ulusal Sağlık Hizmeti kapsamındaki **haklarınızın bir parçası olarak verilmesi olasılığının düşük olduğu** anlamına gelir. Anlayışlı bir doktorunuz varsa, sizi CYBE riski yüksek olarak değerlendirirse doksisisiklin reçetesi yazabilir, ancak bu muhtemelen **ücretli özel bir reçete olacaktır.**

Aksi takdirde, **doksisisiklin internetten satın alınabilir.** Özellikle pahalı değildir - Birleşik Krallık'taki bir site 14 kapsül için 7,68 €'ya eşdeğer bir fiyatla satmaktadır - ancak bunu yasal olarak yapıp yapamayacağınız, HIV PrEP için olduğu gibi, ilaç satın alma ve ithalatına ilişkin ulusal kurallara bağlıdır.

Dikkat edilmesi gereken bir nokta, doksisisiklin profilaksisi arandığında, mevcut kılavuzlarda önleme veya tedavi olarak **önerilmeyen** "CYBE ilaçları" reklamlarının da çıkmasıdır.

Sorularınız mı var?
Bize ulaşın: office@eatg.org

Kaynaklar

Klinik kılavuzlar ve tavsiyeler

Uluslararası Kuruluşlar

IUSTI^[1] (Haziran 2024)
https://iusti.org/wp-content/uploads/2024/06/DOXYPEP-Position-Statement-26_6_24-FINAL.pdf

EACS Kılavuzları (Kasım 2024)
<https://eacs.sanfordguide.com/eacs-part1/art/eacs-pre-exposure-prophylaxis>

ECDC (Haziran 2023 / toplantı raporu)
<https://www.eurosurveillance.org/content/10.2807/1560-7917.ES.2023.28.46.2300621>

Ulusal Kılavuzlar

ABD
CDC (Haziran 2024)
<https://www.cdc.gov/mmwr/volumes/73/rr/rr7302a1.htm>

San Francisco Halk Sağlığı Departmanı (Eylül 2024)
<https://www.sf.gov/sites/default/files/2024-09/Update-Updated-Recommendations-Prescribing-Doxy-PEP-SFDPH-FINAL-9.12.24.pdf>

Ulusal CYBH Direktörleri Koalisyonu
<https://www.ncsddc.org/resource/Doxy-and-sti-pep-sample-policies/> (örnek politikalar)
<https://www.ncsddc.org/wp-content/uploads/2023/08/Doxycycline-as-STI-PEP-Toolkit-August-2023.pdf> (uygulama araç kitabı)

Ulusal CYBH Klinik Önleme Eğitim Merkezleri Ağı
https://courses.nnptc.org/DoxyPEP_Resources.html

Yeni Zelanda (Nisan 2024)
[https://www.nzshs.org/site_files/38652/upload_files/AoNZfinalDoxypepstatement\(1\).pdf?dl=1](https://www.nzshs.org/site_files/38652/upload_files/AoNZfinalDoxypepstatement(1).pdf?dl=1)

Avustralya (Nisan 2024)
<https://www.mja.com.au/journal/2024/220/7/australian-consensus-statement-Doxycycline-post-exposure-prophylaxis-Doxy-pep>

İrlanda (Temmuz 2024)
<https://www.sexualwellbeing.ie/for-professionals/research/research-reports/hse-interim-guidance-on-Doxycycline-as-prophylaxis-for-sexually-transmitted-infections-july-2024.pdf>

Büyük Britanya (2021)
https://www.bashh.org/resources/73/bashh_position_statement_on_Doxycycline_as_prophylaxis_for_sexually_transmitted_infections_2021_update

(2025) - yeni kılavuz 11 Mart 2025 tarihine kadar istişareye açıktır
https://www.bashh.org/resources/130/deadline_2025_11th_march_Doxy_pep_guidelines_draft_out_for_consultation

Almanya (Eylül 2023)
<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1111/ddg.15282>

Belçika (Kasım 2023)
<https://breach-hiv.be/wp-content/uploads/2024/03/DoxyPEP-Breach-statement-AL.pdf>

Çekya (Kasım 2024)
https://infektologie.cz/standardy2/DP_PrEP_PEP_24.pdf

Fransa (Ocak 2025)
https://www.has-sante.fr/jcms/p_3586490/fr/Doxycycline-en-prevention-des-infections-sexuellement-transmissibles-bacteriennes#ancreDocAss

[1] IUSTI = International Union Against Sexually Transmitted Infections EUROPE

Topluluk yönergeleri ve önerileri

AVAC (savunucu kılavuzları / Haziran 2024)
<https://avac.org/resource/advocates-guide-Doxycycline/>

İsviçre
(AIDS-Hilfe Schweiz)
<https://aids.ch/en/safer-sex/protection/Doxy-pep/>

Almanya
(AIDSHilfe)
<https://www.aidshilfe-hamburg.de/informieren/aktuelles/Doxy-prep/-pep-was-ist-das>

(Every Health)
<https://www.everyhealth.me>

İtalya
(DirittiSessuali)
<https://www.dirittisessuali.it/p/Doxy-pep-linee-guida>

(Plus Roma)
<https://www.plusroma.it/Doxy-pep/>

Büyük Britanya
(Queer Health)
<https://www.queerhealth.info/lbgt/Doxy-pep>

İrlanda
(HIV Ireland)
<https://mpower.hivireland.ie/Doxy-pep/>

Daha fazla DoxyPEP kaynağına erişmek için QR Kodunu tarayın

Avrupa AIDS Tedavi Grubu (EATG), DSÖ Avrupa bölgesinde HIV/AIDS ve ilgili koenfeksiyonlarla yaşayan veya bunlardan etkilenen kişilerin hak ve çıkarlarını savunan, hastalar tarafından yönetilen bir STK'dır. 1992 yılında kurulan EATG, Avrupa'daki 45 ülkeden 150'den fazla üyeden oluşan bir ağıdır. Üyelerimiz, HIV ile yaşayan kişiler ve HIV/AIDS ve eşzamanlı enfeksiyonlardan etkilenen farklı toplulukların temsilcileridir. EATG, Avrupa'da HIV ile yaşayan 2,3 milyondan fazla kişinin yanı sıra HIV/AIDS ve eşzamanlı enfeksiyonlardan etkilenen kişilerin çeşitliliğini temsil etmektedir.